

Bedrijfsuitkomsten in de Nederlandse particuliere bosbouw over 1984

E. P. Berger

Landbouw-Economisch Instituut, Sectie Bosbouw, Wageningen

Sinds 1975 berekent de sectie Bosbouw van het Landbouw-Economisch Instituut jaarlijks de bedrijfsuitkomsten van de Nederlandse particuliere bosbouw. De basis van dit onderzoek wordt gevormd door een representatieve steekproef (circa 25.000 ha) van 91 particuliere bosbedrijven met meer dan 50 ha bos. De voorlopige uitkomsten over 1984 zijn nu reeds bekend. Vooruitlopend op de publikatie van het rapport wordt in dit artikel een summier overzicht gegeven van de in 1984 behaalde financiële resultaten, berekend als landelijk gemiddelde in guldens per ha.

Uit tabel 1 blijkt dat het gemiddelde negatieve bedrijfsresultaat in 1984 is gedaald tot f 35,- tegenover f 44,- per ha in 1983. Aangezien de totale exploitatiekosten nagenoeg gelijk zijn gebleven is dit voornamelijk het gevolg van hogere houtopbrengsten per ha, terwijl de subsidies en bijdragen van de Overheid lichtelijk zijn gedaald. Opvallend is de verdere daling van de arbeidskosten van eigen personeel, welke grotendeels worden opgeheven door de stijging van de aan derden (loonwerkers) uitbestede werkzaamheden. De daling van de arbeidskosten wordt grotendeels bepaald door een verdere afname van de WV-regeling hetgeen bij de ontvangen subsidies ook zijn weerslag heeft gevonden.

Gedurende de nu 10-jarige looptijd van het onderzoek is getracht een verdergaande verdieping aan te brengen door een geleidelijke uitbreiding van de aanvullende technische bedrijfsgegevens. Zodoende is het mogelijk geworden bovenstaande exploitatierekening voor het jaar 1984 in te delen naar de aard en op-

pervlakte van de verrichte werkzaamheden. Dit heeft geresulteerd tot de opstelling van tabel 2, waarbij de diverse kostensoorten zijn toegerekend naar categorieën werkzaamheden, ook wel kostenplaatsen genoemd.

Van de gehele periode 1975 t/m 1984 van de Nederlandse particuliere bosbouw worden de cijfers vermeld in tabel 3. Duidelijk blijkt, dat de situatie in de laatste jaren minder ongunstig is dan in de eerste periode. Ook is echter duidelijk, dat het particuliere bosbezit op dit moment nog sterk is aangewezen op bijdragen uit de algemene middelen. Deze overheidsbijdragen en -subsidies zijn voor een belangrijk deel (50%) gericht op de verbetering van de bedrijfsstructuur op langere termijn.

De vermelde bedragen zijn inclusief de opbrengst uit de verhuur van bos als jachtterrein doch exclusief de rente voor het in grond en houtopstand geïnvesteerd vermogen. Ook dient men zich te realiseren dat er in dit overzicht alleen een beloning voor de houtproducerende functie van het bos heeft plaatsgevonden, omdat alleen deze functie zich direct en duidelijk in geld laat kwantificeren. Daar er tot op heden nog geen goede waarderingstechnieken bekend zijn voor een beloning van de overige collectieve functies van het bos (zoals recreatie, natuur-, milieu-, en landschapsbehoud) kunnen we tegenover het belang van deze functies arbitrair een gedeelte van de overheidssubsidies stellen, die niet rechtstreeks gericht zijn op het bevorderen van de houtproductie. Ongeveer de helft van de overheids-subsidies blijken bestemd te zijn voor de verbetering

Tabel 1 Bedrijfsresultaten van het Nederlandse particuliere bosbezit groter dan 50 ha in guldens gemiddeld per ha van 91 steekproefbedrijven over 1981 (23.380 ha), over 1982 (23.210 ha), over 1983 (24.420 ha) en over 1984 (24.740 ha).

Kosten per ha:	1981	1982	1983	1984	Opbrengsten per ha:	1981	1982	1983	1984
Arbeidskosten eigen pers.	211	199	174	155	Houtopbrengsten:				
Werk door derden	63	75	60	74	op stam	89	102	97	91
Werktuigkosten	34	34	36	37	geveld	72	77	70	96
Grond/hulpstoffen	18	22	16	15	totaal	161	179	167	187
Bosbedrijfsgebouwen	3	3	3	3	Over. + inc. bedr. opbr.	32	39	34	33
Grond en houtopst.	32	34	35	34	Subsidies en bijdr.	213	235	198	184
Beheer, leiding, toez.	131	132	135	137	Jachthuren	20	20	22	22
Overige bedr.kosten	5	5	6	6	Negatief bedr.res.	71	31	44	35
Totaal expl.kosten	497	504	465	461	Totaal	497	504	465	461

Tabel 2 Bosexploitatiekosten per bewerkte c.q. beheerde hectare in 1984.

	bewerkte/ beheerde opp. (ha)	kosten in guldens per ha			totaal
		(eigen) arbeid	werk door derden	overige	
<i>Algemene kosten:</i>					
- toezicht	23.200	30	3	5	38
- beheer + leiding	24.670	50	33	11	94
- beheersplan	23.320	1	11	—	12
- grondlasten					
waterschapslasten	21.120	—	—	30	30
heffing Bosschap	24.740	—	—	3	3
bosbrandverzekering	17.820	—	—	6	6
<i>Bosverzorging:</i>					
- jeugdverzorging	510	1360	120	—	1480
- opkronen	200	640	730	—	1370
- prunusbestrijding	1.500	250	260	50	560
- onrend. dunning	280	1050	280	—	1330
- wegen, waterlopen	21.140	15	10	2	27
<i>Dunningen:</i>					
- dunning "geveld"	970	1380	210	710	2300
- dunning "op stam"	1.630	—	—	—	—
- totaal dunningen	2.600	510	80	270	860
<i>Eindkap:</i>					
- eindkap "geveld"	50	2900	1420	1520	5840
- eindkap "op stam"	200	—	—	—	—
- totaal eindkap	250	580	290	300	1170
<i>(Her)bebossing:</i>					
- inplant	190	1750	2360	1840	5950
- inboeten	110	350	260	230	840

Tabel 3 Gedefleerde bedrijfsresultaten in guldens per ha over 1975 t/m 1984.

	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Exploitatiekosten gedefl. *)	523	565	597	632	545	528	542	524	474	461
Bedrijfsopbrengsten gedefl. *)	204	281	219	232	191	230	232	248	227	242
Netto-kosten gedefleerd *)	319	284	370	400	354	298	310	276	247	219
Subsidies gedefleerd *)	174	214	290	289	224	207	233	244	202	184
Negatief bedrijfsres. gedefl. *)	145	70	88	111	130	91	77	32	45	35
% winstgevendende bedrijven	22	30	35	30	18	24	38	46	45	45
Indexcijfer koopkracht gulden	158	145	136	129	123	115	109	104	102	100

*) D.w.z. gedefleerd in guldens van 1984 voor de geldontwaarding volgens prijsindexcijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

van de structuur van de houtopstand alsmede het voldoen aan wettelijke verplichtingen als de herplantplicht. De andere helft van de ontvangen overheids-subsidies zou dus kunnen worden beschouwd als een arbitraire beloning ter voorziening in de collectieve behoeften, zonder een uitspraak te doen of dit overeenkomt met de maatschappelijke waarde hiervan.

Devobo

**Groenvoorziening
Bosonderhoud
Boomverzorging
(chirurgie)**

- ★ Planning
- ★ Exploitatie
- ★ Adviezen
- ★ Verhandeling rondhout

Wouwermanstraat 22
7412 TK Deventer
Telefoon 05700-10909